

عنوان مقاله:

بررسی تطبیقی برهان نفس در فلسفه اسلامی و فلسفه غرب

محل انتشار:

فصلنامه حکمت اسلامی، دوره 1، شماره 2 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسنده:

یارعلی کرد فیروزجایی - دانشیار و عضو هیئت علمی دانشگاه باقرالعلوم (ع)

خلاصه مقاله:

اندیشمندان و فیلسوفان از راه های گوناگونی به اثبات خدا پرداختند. یکی از این راه ها، راه نفس است و برهانی که از این طریق بر اثبات وجود خدا اقامه شده، «برهان نفس» نامیده میشود. در فلسفه اسلامی نخستین بار سهروردی، که نفس شناسی را نقطه آغاز فلسفه ورزی خود قرار داده بود، از این طریق به اثبات خدا پرداخت و فیلسوفان بعدی مانند ملاصدرا، سبزواری و علامه طباطبایی راه او را ادامه دادند. در فلسفه غرب، دکارت که نخستین اصل فلسفی خود را وجود اندیشنده و اندیشه های او اعلان کرده بود، درصدد برآمد از طریق وجود نفس و وجود مفهوم خدا در آن، به اثبات خدا بپردازد. برهان دکارت، «برهان علامت تجاری» نامیده شده است، ولی چون او نیز از طریق نفس و ویژگی آن به اثبات خدا پرداخته است، می توان برهان او را نیز برهان نفس خواند و با برهان نفس در فلسفه اسلامی مقایسه کرد. برهان دکارت ناتمام است؛ زیرا بر تقریری از اصل علیت مبتنی است که در آن، میان حیثیت هستی شناختی و معرفت شناختی مفاهیم ذهنی خلط شده است، اما برهان فلسفه نفس در فلسفه اسلامی تام است.

کلمات کلیدی:

برهان نفس، براهین وجود خدا، سهروردی، دکارت، اصل علیت، نفس شناسی، خداشناسی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1981748>

